

Viheraluesuunnittelu

Syksy 2022

Tämän päivän ohjelma

- Esittely ja ennakkotehtävien läpikäynti
- Tauko
- Kurssin aikataulu ja suorittaminen
- Kurssin kohde: Espoo
- 1. ja 2. tehtävänanto
- Kurssin arviointi

Kurssilla perehdytään kaupunkien viheralueiden ja viherrakenteen strategisen suunnittelun keskeisiin käsitteisiin.

Syksyn 2022 kurssin teemana on viheralueiden monitoiminnallisuus. Urbaaneilla viheralueilla on mahdollisuus tarjota monia erilaisia ekosysteemipalveluita, mutta tämä vaatii hyvää suunnittelua, toteutusta ja ylläpitoa.

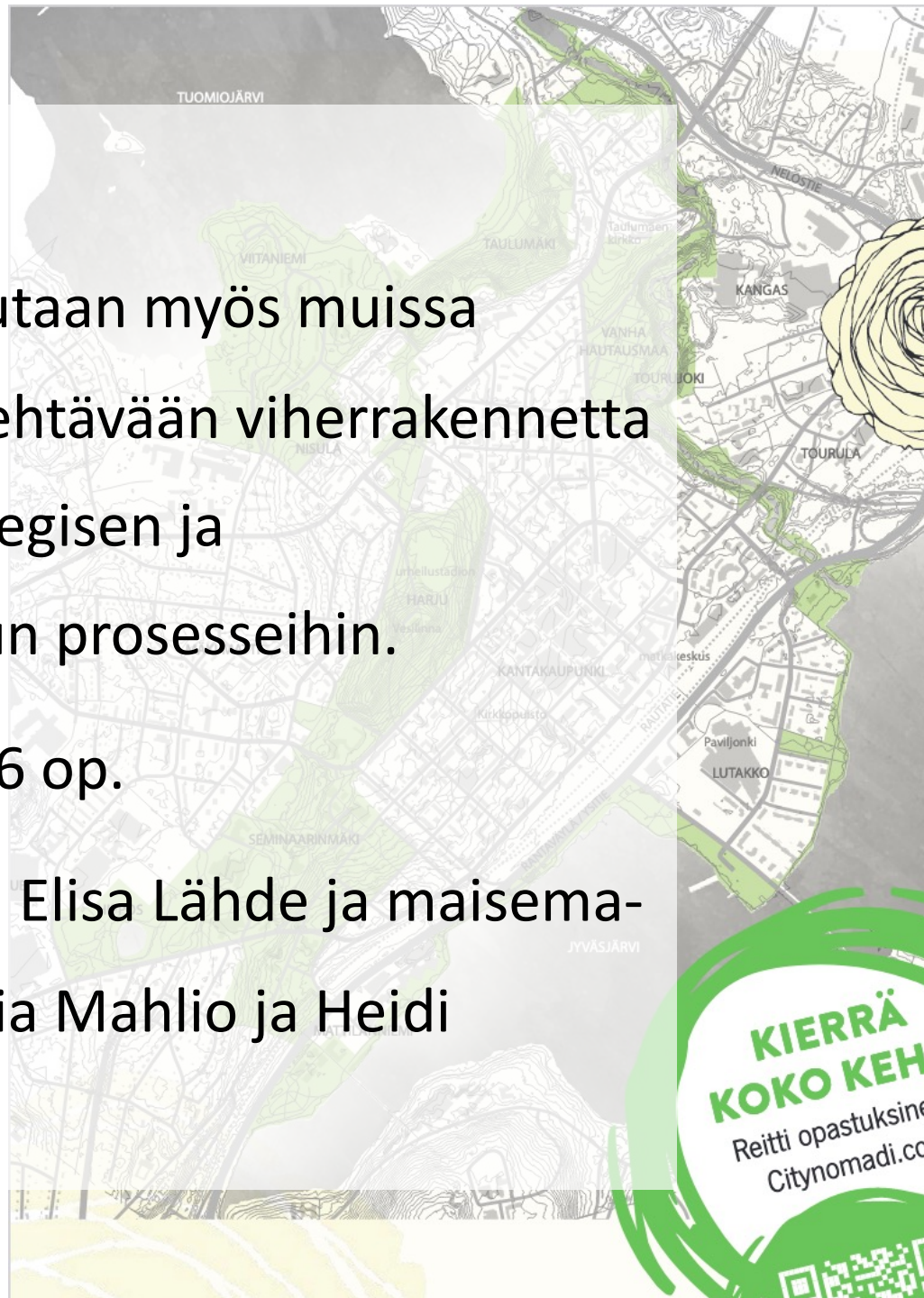
0 0,5 1 2 Kilometriä

Kurssilla tutustutaan myös muissa kaupungeissa tehtävään viherrakennetta koskevaan strategisen ja yleissuunnittelun prosesseihin.

Kurssin laajuus 6 op.

Opettajina prof. Elisa Lähde ja maisema-arkkitehdit Olivia Mahlio ja Heidi Ahlgren.

Olivia Mahlio

- Maisema-arkkitehti MARK, valmistuin Aallosta kesällä 2020
- Diplomityöni käsitteli tulvimista, erityiskiinnostus ranta-alueiden ekosysteemipalveluihin
- Olen töissä WSP:llä maisema-arkkitehtuuriyksikössä, tällä hetkellä olen päässyt työskentelemään monen eri raitiotiehankeparissa
- WSP:llä olen mukana kehittämässä kestävyys- ja vastuullisuusosaamistamme ja -palveluitamme
- Olen toista kertaa opettamassa tällä kurssilla
- Vapaa-ajalla mm. tanssin ja hoidan puutarhaa
- Toivon kaikille oppimisen iloa tälle tärkeälle kurssille, joka luo tärkeää pohjaa ihan kaikelle maisema-arkkitehdin tekemiselle!

Heidi Ahlgren

Maisema-arkkitehti

Olen töissä Espoon kaupunkisuunnittelukeskuksessa yleiskaavoituksen maisema-arkkitehtina. Vastuualueena erityisesti maisemakuva, virkistys ja kulttuuriympäristöt.

Työssäni olen mukana monipuolisesti yleiskaavoissa, osayleiskaavoissa, sekä erilaisissa kaavarunko ja rakennemallitöissä suunnittelijana ja asiantuntijana. Viime vuosina työssäni on painottunut erityisesti kaupungin viheralueverkoston kehittäminen, virkistysalueiden riittävyyden ja käyttöpaineen tarkastelut, arvokkaat kulttuuriympäristöt sekä käveltävän kaupunkiympäristön kehittäminen. Yksi keskeinen teema viime vuosina on ollut myös luontohyödyt eli ekosysteemipalvelut kaupungissa.

Tällä hetkellä minua innostaa ja inspiroi suunnitella erityisesti tulevaisuuden vehreää urbaania – miten muutamme kaupunkimme aidosti kestäviksi ja ilmastonmuutokseen sopeutuviksi?

Kiva olla mukana kurssilla ja nähdä minkälaisia ideoita Espoon viheralueiden kehittämiseksi harjoitustöissä suunnittelette! Innostavaa opiskelusykyä!

Ennakkotehtävä

Amperla Liisa

Aydemir Elina

Bogdanoff Amanda

Cardwell Amelia

Henriksson Minnam

Hiekkamies Jasmin

Hietanen Anni

Jokinen Pihla

Juvonen Anu

Kaira Linda

Kankaanpää Jonna

Kantola Anne

Kemppinen Nanna

Korjus Tuomo

Laamanen Jenni

Lassila Tiia

Lehtola Lotta

Lindholm Pinja

Lipsanen Lotta

Nikulainen Lotta

Nissinen Aino

Pakarinen Maija

Pashley Kiara

Peltoranta Petja

Pietiäinen Olavi

Rautavaara Yeminda

Röning Bertta

Rönkkö Sini

Salonen Henriikka

Vahlberg Kaisa

Vahtera Lia

Virransola Siiri

Virtanen Miira

Välisalmi Heidi

Wasastjerna Sofia

TAUKO

- Tauon aikana muodostakaa seitsemän ryhmää (4-5 henkeä / ryhmä)

Kurssin aikataulu

Luennot ja harjoitukset torstaisin 9.15-12.00.

	Teema	Harjoitukset
8.9.	Kick off	<ul style="list-style-type: none">•Ennakkotehtävän purku•Ryhmäjako•1. tehtävä anto: työsuunnitelma + tavoitteet kurssille•2. tehtävä anto: viheraluesuunnitelmien esimerkit
15.9.	Luento: Viheralueiden monitoiminnallisuus Elisa	<ul style="list-style-type: none">•Tehtävän 2 purku ryhmittäin•3. tehtävä anto: analyysi + maastokäynti
22.9.	Luento: Maisema-arkkitehdin rooli yleiskaavaprosessissa / Espoon ekosysteemipalveluselvitys Heidi	<ul style="list-style-type: none">•Analyysin ohjaus
29.9.	Luento: Viheraluesuunnittelun merkitys ja historia Olivia	<ul style="list-style-type: none">•Maisema-analyysin purku ryhmittäin•4. tehtävä: konsepti•5. tehtävä: suunnitelma

	Teema	Harjoitukset
6.10.	9.15-11.00 Kehä vihreä / JKL Mervi Vallinkoski	•Töiden ohjausta
13.10.	Luento kaupunkiekologiasta	•Töiden ohjausta
20.10.	väliviikko	
27.10.	Välikatselmus Konsepti + alustava lista palautettavasta materiaalista, 20 minuuttia / ryhmä, ml. palaute	
3.11.		Harjoitustöiden ohjausta
10.11.	Luento: vesisuhteet ja hulevesien hallinta Elisa	Harjoitustöiden ohjausta
17.11.		Harjoitustöiden ohjausta
24.11.		Harjoitustöiden ohjausta
1.12.	Harjoitustöiden ohjausta: lopullisen aineiston katselmus (pakollinen) 6. tehtävä anto: vertaisarviointi	
8.12.	Loppukatselmus I (töiden esittely + vieraat)	
15.12.	Loppukatselmus II (vertaisarviointi + opettajien palaute)	

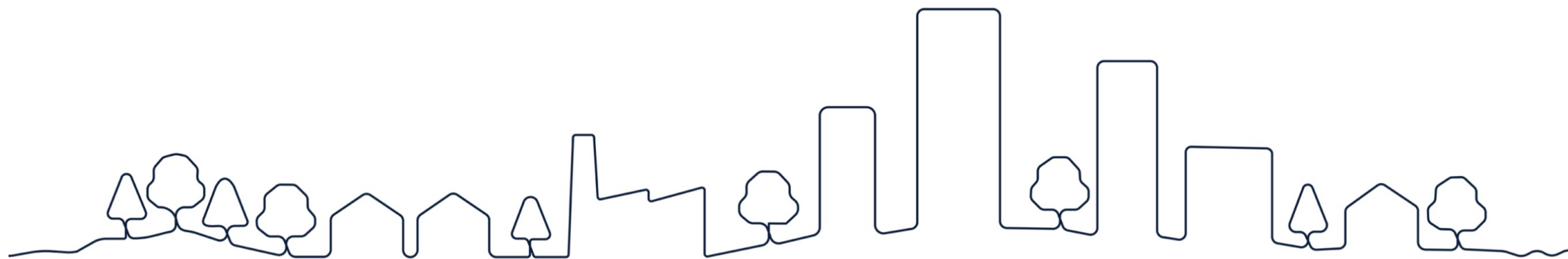
Pienryhmissä laadittavissa kurssitöissä tutkitaan sinivihreää infrastruktuuria, paikallisia ekosysteemipalveluita, niiden vaalimista ja parantamista sekä erilaisia luontopohjaisia ratkaisuja Espoon kaupungin suuralueilla.

Kurssin kohde

- Espoo: kasvava kaupunki (4 000 asukasta / vuosi)
- Espoon yleiskaava 2060 ennakoii ja rakentaa kaupungin tulevaisuutta.
- Yleiskaava mahdollistaa kaupungin kasvun, mutta asettaa sille reunaehdot.
- Yleiskaavoitus on monivuotinen hanke.

[Asuminen ja rakentaminen](#) / [Kaupunkisuunnittelu](#)

Espoon yleiskaava - tutustu ja osallistu

Yleiskaavalla ennakoimme tulevaisuutta ja sovimme Espoon kasvun suunnasta. Yleiskaava tähtää vuoteen 2060. Tällä sivulla voit lukea kaavan taustoista, valmistelusta ja osallistumisesta. Espoo kasvaa ja muuttuu. Jotta kaupunkimme ja sen eri alueet voivat kehittyä kestäväällä tavalla, meidän tulee katsoa kaupunkia kokonaisuutena.

<http://www.espoo.fi/yleiskaava>

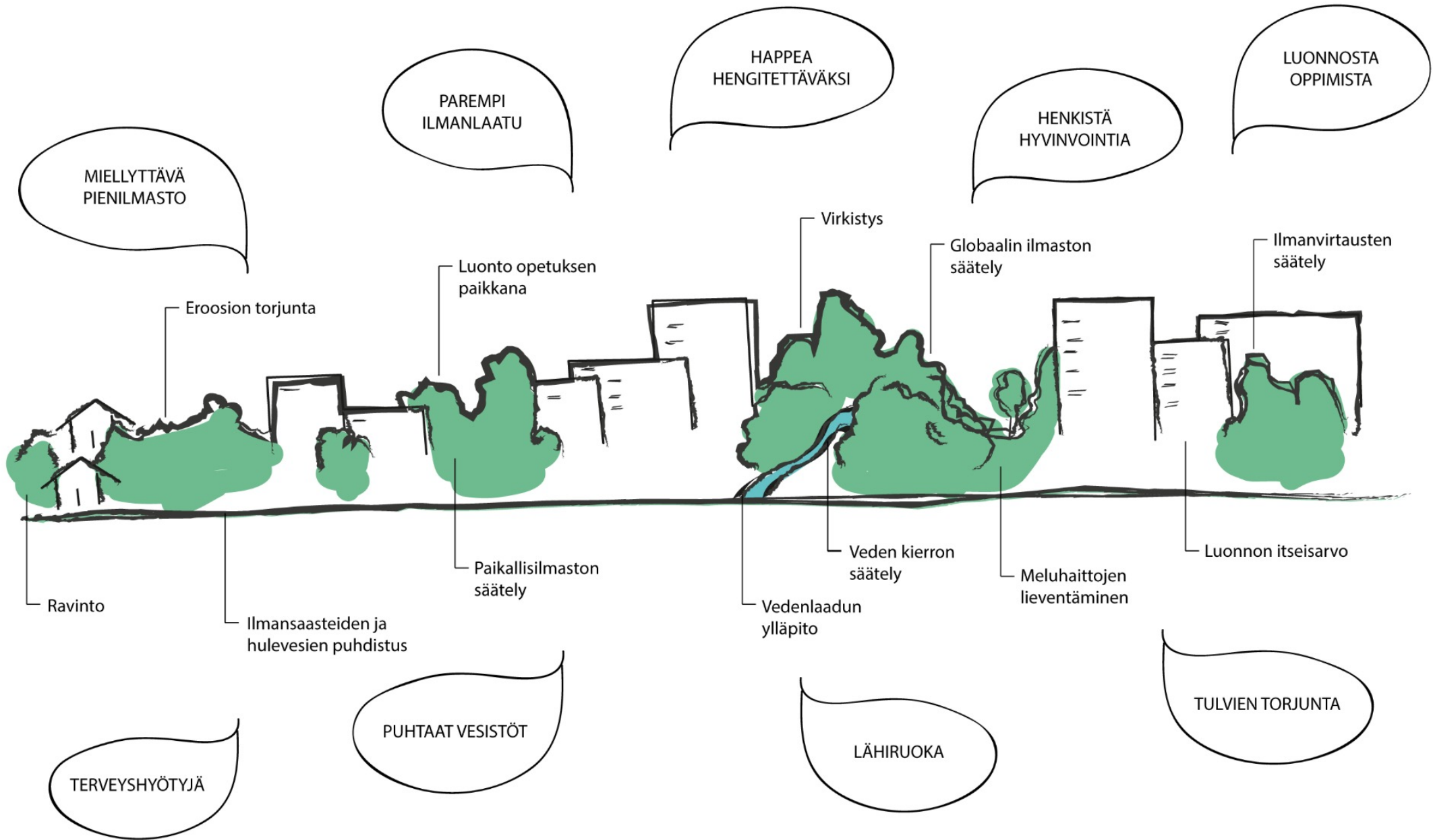
Miten kurssi nivoutuu yleiskaavatyöhön?

- Syksyn aikana laaditaan yleiskaavan tavoitteet, jotka menevät päätöksentekoon kevään puolella. Yleiskaavan tavoitteiden perusteella määräytyy osittain myös yleiskaavan suunnittelun taso – nykyisin yleiskaavoissa merkinnät ovat tyypillisesti melko yleispiirteisiä, jolloin asemakaavoituksen ja yleiskaavoituksen väliin tarvitaan usein tarkempia tarkasteluja tietyiltä alueilta tai jostain teemoista.
- Harjoitustyöt voivat antaa kaupungin suunnittelijoille ideoita ja herätteitä viheralueiden kannalta tärkeistä kehityssuunnista itse kaavasunnitteluun tai/ja osoittaa kehityssuuntia yleiskaavoituksen ja asemakaavoituksen väliseen suunnittelutasoon tai asemakaavoitukseen.

An aerial photograph of Espoo, Finland, showing a mix of urban buildings, green spaces, and water bodies. The city is built on a peninsula and is surrounded by water. The sky is clear and blue. The text is overlaid on the image.

Espoo -tarina

Verkostomainen viiden kaupunkikeskuksen Espoo on vastuullinen ja inhimillinen edelläkävijäkaupunki, jossa kaikkien on hyvä asua, oppia, tehdä työtä ja yrittää ja jossa espoolainen voi aidosti vaikuttaa.

Kuva: LUONTOHYÖDYT ESPOON KAUPUNKIRAKENTEES-
 Espoon ekosysteemipalveluanalyysi 2018

Tehtävä 1: Henkilökohtainen työsuunnitelma

- Jokainen osallistuja laatii henkilökohtaisen työsuunnitelman, jossa määritellään opintojen laajuus ja omat oppimistavoitteet. Samalla harjoitellaan kurssityön hahmottamista, työprosessin hallintaa ja omaa työaika.
- Työsuunnitelmassa tulee kuvata ainakin seuraavat asiat: 1) Henkilökohtaiset oppimistavoitteet 2) Viikkoaikataulu ja aika-arvio: Katso kalenteriasi realistisesti Milloin sinulla on muiden kurssien väliarviointi ja loppuarviointi? Onko sinulla suunnitteilla matkoja tai muita päiviä, joihin et voi osallistua? Kurssitehtävät valmistetaan ryhmässä. Mieti, kuinka tämä vaikuttaa aikatauluusi. Pohdi myös tehtävien palautuksia (näkyvät kurssin aikataulusuunnitelmassa).
- Työsuunnitelma on alustava. Sitä tarkennetaan kurssin aikana. Henkilökohtainen työsuunnitelma toimitetaan sähköisessä muodossa MyCourses kansioon (max. 2 x A4, pdf-tiedosto) viimeistään 21.9. klo 18.00. Työsuunnitelman toteutumista tulee seurata kurssin aikana. Työsuunnitelmaan on mahdollista saada myös ohjausta 15.9.

Tehtävä 2: viheraluesuunnitelmat

- Viheralueohjelmat ja -strategiat ovat kaupunkien ja kuntien työkalu julkisen avoimen tilan kehittämiseen. Tehtävän tarkoituksena on tutustua olemassa oleviin ohjelmiin ja strategioihin yleiskuvan saamiseksi aiheesta. Etsikää ryhmässä kaksi kaupunkitasoista viheralueohjelma tai -strategia. Kohde voi olla Suomesta tai ulkomailta. Kun olette valinneet kaksi mielenkiintoista strategiaraporttia, varatkaa se aloittamalla keskustelu MyCossa raportin nimellä, esimerkiksi "*Leicester Green Infrastructure Strategy & Bristol parks and green space strategy*". Jokaisella ryhmällä tulisi olla eri kohteet tähän tehtävään.
- Lukekaa valitsemanne strategiat tai ohjelmat. Kun olette lukeneet valitut strategiat tai ohjelmat, valmistakaa 10 minuutin esittely. Selittäkää ensin lyhyesti konteksti, millaista kaupunkia tai kuntaa strategiat tai ohjelmat koskevat. Kuvatkaa sisältöjä, esimerkiksi: Mitkä ovat strategian pääkohdat? Mitä viheralueiden tyypillisiä piirteitä se koskee? Mitä mieltä olette strategioiden tavoitteista? Miten kaksi strategiaa eroavat toisistaan? Millaisiin asioihin erot konkretisoituvat ja miten ne saattavat vaikuttaa viherrakenteen kehittämiseen? Olkaa analyyttisiä ja kriittisiä.
- Lähettäkää esitys (pdf) MyCossa keskustelualueelle samaan keskusteluun, jonka aloititte valitsemasi strategian tai ohjelman nimellä viimeistään 14.9. klo 18.00. Valmistautukaa esittelemään esitys myös luokalle. Esityksen pituus ei saa ylittää 10 minuuttia.

Kurssin arviointi

- Kurssin jokainen tehtävä vaikuttaa arviointiin. Tehtävät on laadittu kuitenkin ensisijaisesti tukemaan oppimista.
- Arvioinnin tarkemmat periaatteet käydään läpi ennen välikatselmusta ja vielä ennen palautusta.